

Krydstogtturisme i Danmark med fokus på Bornholms muligheder

Lise Lyck

Centerleder på Center for Tourism and Culture Management, Copenhagen Business School, Solbjerg
Plads 3, 2000 Frederiksberg, email: ll.tcm@cbs.dk

Præsenteret på seminar om krydstogtturismen i Østersøen, Christiansborg 21/11 2012

Indledning

Det er ingen hemmelighed, at turismen i Danmark har svært ved at klare konkurrencen med andre lande på langt de fleste områder inden for både fritids- og busnessturismen. I den forbindelse skal gøres opmærksom på, at turisme omfatter overnatning, måltider, attraktioner og events, shopping og transport. Den manglende konkurrenceevne har medført tab af markedsandele på de internationale markeder, og især er der kommet en stor ubalance i relation til Tyskland, da antallet af tyske overnatninger i Danmark er faldet voldsomt, mens antallet af danske overnatninger i Tyskland er forøget betydeligt.

Dette er et særligt problem for Bornholm, hvor turisme og andre ny erhverv gerne skal skabe indkomst, der kan erstatte/supplere de gamle traditionelle erhverv landbrug og fiskeri, som i adskillige år ikke har kunnet skabe en tilstrækkelig indtjening på Bornholm.

En sådan omstillingsproces er vanskelig, og tager tid. Bornholms befolkning er stadig for nedadgående, ca.500 pr år, hvilket er beregnet til en årlig nedgang i indkomst på 5,5 mill. kr (oplyst af Niels Christensen Andersen, Bornholm Regionskommune på Realdania-konferencen Mulighedernes Land, 15-11-2012 - Bornholm modtog 77 mill. kr. over 6 år fra Realdania). Udviklingen er uholdbar, hvorfor Bornholm Regionskommune hele tiden må søge efter ny erhvervsmuligheder og fondsmidler.

Krydstogtturisme i Danmark

Krydstogtturisme i Danmark har klart været den gode historie i Dansk turisme. Den har været centreret om København, men andre steder med dybe have som Århus, Kalundborg, Rønne og Skagen har også krydstogtturisme. Især udviklingen på Bornholm og i Skagen har været positiv.

København havde i 2011 818.000 passagerer, og besætningen var på 232.000 personer på besøg på 368 krydstogtanløb. Den direkte og indirekte indtjening derved er beregnet til 827 mill. kr og 1500 heltidsjob, og væksten forventes at fortsætte (WoCo).

Århus havde i 2011 og 2012 18 anløb med ca. 39.000 passagerer hvert år. Regnes med et gennemsnit forbrug svarer det til indkomst på 23,4 mill. kr. og lægges hertil den afledede indkomst, hvorved bliver beløbet ca. 50 mill. kr.

Skagen har haft et anløb på 13 i 2012 og forventer samme antal også i 2013. Skagen har fortrinsvis anløb af mindre skibe. De største med ca.700 passagerer. Der var 10 anløb i 2011, og bidraget til indkomstskabelsen kan beregnes til 5-10 mill. kr.

Også i Kalundborg bidrager krydstogtturisme til kommunens indkomst, tallet er beregnet til knap 40 mill. kr.

På Bornholm har udviklingen været særlig kraftig. Vind og vejr har dog ind i mellem betydet, at anløb ikke har kunnet finde sted. I 2011 var der i Rønne ca.15.000 passager og en direkte indkomstskabelse 27 mill. kr. Bornholm havde i 2012 68 anløb, hvor de 54 var i Rønne. Antallet af passagerer i 2012 og 2013 vurderes til ca.45.000. Den samlede indkomstskabelse vurderes at ligge på 40-50 mill.kr.

I Visby (Gotland), der har haft krydstogtturisme gennem flere år, er der årligt ca. 125.000 passagerer og en indkomstskabelse på ca. 100 mill. kr.

Hvorfor er det godt at investere i krydstogtturisme?

- Det er en ferieform med stærk vækst, hvilket forventes at ville fortsætte, fordi krydstogtturister ofte er ældre og befolkningens gennemsnitsalder er stigende
- Ca. 95 % af krydstogtgæster går i land
- Det er en sikker ferieform
- Det er en alsidig ferieform: passagerer kan være alene ellers sammen med andre, der er et meget stort antal af tilbud (bridge, musik, teater, frisk luft, svømning/solbadning, foredrag og underholdningsmuligheder i øvrigt).
- Det er et all-inklusive koncept, ikke brug for penge om bord
- Intet løbende transportproblem (kufferter er på stedet etc.)
- Der sejles normalt til centrale steder på destinationen etc.
- Flere priser, men mange i den ikke-dyre ende
- Passagerer kommer mest fra USA, Tyskland og øvrige europæiske lande, men der er et stort ventende marked for kinesiske krydstogtturister

Kort sagt, der er en forventet sikker efterspørgsel basis, der ydermere er i stigning

Hvilke krav er der til krydstogtdestinationer?

- Havn og destination skal være tæt på hinanden
- Der skal være mange muligheder for oplevelser på kort tid
- Transport- og servicefunktioner skal være til stede
- Der skal kunne udvikles et destinationssamarbejde på destinationen, så høj service sikres
- Destinationens beliggenhed skal passe ind i krydstogtsnetværket
- Der skal være en dyb havn
- Destinationen skal være sikker

Bornholms muligheder:

- Bornholm ligger godt i relation til krydstogtturisme
- Bornholm har muligheder for tour pakker og for shopping og ture til fods i Rønne
- Destinationen er sikker
- Der kan arrangeres golfure på Bornholm
- Besøg på glas- og keramiksteder
- Læringsmulighed for Bornholmsturisme så samarbejde mellem aktører kan udbygges
- Besøg på attraktioner som rundkirker, Hammershus og i de Bornholmske byer
- Bornholms museer
- Mulighed for, at der i Rønne havn kan etableres en hubfunktion for feriemuligheder på Bornholm (tilbud om, hvordan passagerer kan komme igen og være fast på øen)
- Stor interesse fra flere rederier for at komme til Bornholm
- Gode samarbejds muligheder mellem Bornholm og København

Konklusion:

Bornholm har oplagte muligheder for fortsat at øge indtjening ved krydstogtturisme. Efterspørgselen er solid og stigende fra år til år. Bornholms lille territoriale udstrækning kombineret med de mange forskellige muligheder for oplevelser er som skabt til krydstogtturisme. Der åbnes gode muligheder for genbesøg og for spredning af viden og interesse for Bornholm som feriedestination. Sikkerheden er høj. Investeringsbehovet kan beregnes forholdsvis præcist, og det kan også beregnes, hvor lang tid det tager, at få investeringsudgifterne dækket. Vurderet i relation til alternativer er krydstogtturisme på Bornholm et projekt, der bør vurderes nærmere, og delvis finansiering gennem EU bør undersøges.